

Spis treści

Parę słów od Jubilata	II
Prolog. Profesor Maciej Bałtowski – mistrz, mentor i przyjaciel (Z. Pastuszak, A. Miszczuk)	13
Wykaz ważniejszych publikacji Jubilata	25
Książki autorskie lub współautorskie	25
Redakcja i współredakcja monografii naukowych	26
Najważniejsze artykuły i rozdziały w monografiach	27
Pozostałe wybrane artykuły i rozdziały w monografiach	29
Wprowadzenie. Od redaktorów monografii	33

I. Globalne problemy gospodarcze

1. Własność, ustrój, rozwój (Grzegorz W. Kołodko)	37
Początki transformacji	38
Spektrum form własności	42
Państwo i rynek, kraj i zagranica	47
Literatura	49
2. Państwowa własność przedsiębiorstw w warunkach przesilenia cywilizacyjnego (Elżbieta Mączyńska)	53
Wprowadzenie	53
Przesilenie cywilizacyjne, chwiejność, kryzysogenność współczesnego świata	56
Państwo versus rynek – wielowiekowe kontrowersje i ich podłoże z Adamem Smithem w tle	61

Państwo w warunkach przesilenia cywilizacyjnego i multiplikacji kryzysów	64
Konkluzja	66
Literatura	66
3. Nowy pragmatyzm – szanse i ograniczenia z uwzględnieniem badań Profesora Macieja Bałtowskiego (Marian Gorynia)	71
Wprowadzenie	71
Przegląd literatury/rozważania teoretyczne	72
Metodyka badawcza	75
Wyniki badań	75
Omówienie wyników badań i konkluzje	78
Osobiste refleksje	78
Literatura	80
4. Własnościowe utopie ekonomiczne (Grzegorz Kwiatkowski)	81
Wprowadzenie	81
Definicja własnościowych utopii ekonomicznych	82
Własnościowe utopie ekonomiczne w ujęciu historycznym	84
Próba typologii współczesnych własnościowych utopii ekonomicznych	86
Wnioski i refleksje	90
Literatura	91
5. Transformacja i ekonomia przyszłości – dzisiaj (Maciej Miszewski)	93
Wprowadzenie	93
Transformacja gospodarcza – aspekt teoretyczny	94
„Ekonomia przyszłości”	96
Podsumowanie	99
Literatura	100
6. Ekonomia a niepewność (Łukasz Jasiński)	101
Wprowadzenie	101
Niepewność związana z człowiekiem (jednostką)	102
Niepewność związana z dynamicznymi procesami rynkowymi	103
Niepewność wynikająca z aktywności państwa	104
Niepewność dotycząca samych ekonomistów	104
Podsumowanie	106
Literatura	106
7. Pandemia COVID-19 a sektor ubezpieczeń (Adam Śliwiński)	107
Wprowadzenie	107
Pandemia a ryzyko pandemii z punktu widzenia ubezpieczeń	108
Ubezpieczenia na tle innych sektorów	110

Wpływ pandemii na sektor ubezpieczeń w Polsce	112
Konkluzje	115
Literatura	115
8. Pozycja Chin w globalnych łańcuchach wartości (Tomasz Białowąs)	117
Wprowadzenie	117
Przegląd literatury	118
Metoda badawcza i źródła danych statystycznych	120
Pozycja Chin w globalnych łańcuchach wartości	122
Konkluzje	126
Osobiste refleksje	127
Literatura	128
9. Stan i perspektywy rozwoju gospodarki opartej na wiedzy w krajach UE (Tomasz Kijek)	131
Wprowadzenie	131
Istota i cechy gospodarki opartej na wiedzy	133
Koncepcje pomiaru gospodarki opartej na wiedzy	134
Metodyka badania	136
Wyniki	138
Konkluzje	139
Literatura	140
10. Makro- i mikroekonomiczne podstawy rozwoju skandynawskich gospodarek opartych na wiedzy (Maciej Bałtowski, Zbigniew Pastuszak)	143
Wprowadzenie	143
Szwecja i Finlandia jako kraje realizujące zasady gospodarki opartej na wiedzy	145
Z czego to wynika	148
Konkluzje	152
Aktualizacja tekstu – według danych z lat 2020–2022	153
Literatura	157

II. Transformacja gospodarki polskiej

1. Transformacja społeczno-gospodarcza Polski – ujęcie regionalne (Andrzej Miszczuk)	163
Wprowadzenie	163
Transformacja instytucjonalna regionów (województw)	167
Typologia regionów ze względu na dynamikę transformacji społeczno-gospodarczej	171

	Konkluzje	175
	Literatura	175
2.	Przedsiębiorstwa państwowe w transformacji polskiej gospodarki – perspektywa ilościowa (Piotr Kozarzewski)	177
	Wprowadzenie	177
	Przedsiębiorstwa państwowe: problemy definicji i pomiaru	179
	Metodologia badania	181
	Udziały przedsiębiorstw państwowych w Polsce	183
	Konkluzje	187
	Literatura	188
	Aneks. Udział przedsiębiorstw państwowych w polskiej gospodarce	191
3.	Wybrane aspekty finansowe przedsiębiorstw w okresie transformacji polskiej gospodarki – perspektywa ścieżek ich powstawania (Jan Chadam)	193
	Wprowadzenie	193
	Modele tworzenia przedsiębiorstw w okresie transformacji	194
	Wyniki finansowe spółek	197
	Struktura finansowania aktywów spółek i kierunki przepływów pieniężnych	199
	Konkluzje	202
	Literatura	203
4.	Ewolucja polityki budżetowej w Polsce (Magdalena Miszczuk)	205
	Wprowadzenie	205
	Polityka budżetowa w latach 1991–1998	207
	Polityka budżetowa w latach 1999–2009	209
	Polityka budżetowa w latach 2010–2020	213
	Konkluzje	216
	Literatura	217
5.	Transformacja systemu bankowego w Polsce – przebieg i efekty (Jerzy Węclawski)	219
	Wprowadzenie	219
	Sytuacja wyjściowa	220
	Nowa struktura systemu bankowego – instytucje regulacyjne	220
	Instytucje i regulacje nadzorcze	222
	System gwarantowania środków pieniężnych	224
	Przekształcenia sektora banków komercyjnych	224
	Konkluzje	228
	Literatura	229

6.	Transformacja rynku ubezpieczeniowego w Polsce (Teresa Bednarczyk) ...	231
	Wprowadzenie	231
	Rozważania teoretyczne	232
	Metodyka badawcza	233
	Wyniki badań	234
	Konkluzje	240
	Osobiste refleksje	240
	Literatura	241
7.	Właścielska renta polityczna w teorii i praktyce (Sławomir Sękowski) ...	243
	Wprowadzenie	243
	Teoria i przegląd literatury	244
	Metodyka	247
	Wyniki badań empirycznych	248
	Dyskusja i konkluzje	251
	Literatura	253
8.	Polityka dywidendowa spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (Mieczysław Kowerski)	255
	Wprowadzenie	255
	Przegląd literatury	256
	Determinowany koniunkturą gospodarczą wzrost skłonności do płacenia dywidend	258
	Zróżnicowanie skłonności do płacenia dywidend notowanych spółek	260
	Wzrost udziału spółek płacących dywidendy z zysku zatrzymanego	261
	Wzrost wartości wypłacanych dywidend	262
	Wzrost stóp wypłat dywidend i stóp dywidend	264
	Docelowa stopa wypłaty dywidendy spółek notowanych na GPW	266
	Konkluzje	267
	Literatura	268
9.	Zakres i znaczenie partycypacji publicznej w tworzeniu strategii rozwoju polskich miast (Piotr Maleszyk)	273
	Wprowadzenie	273
	Uspołecznienie tworzenia strategii terytorialnych w świetle literatury przedmiotu	274
	Partycypacja publiczna w tworzeniu strategii rozwoju miast – wyniki analiz i dyskusja	277
	Konkluzje	282
	Literatura	283

Post Scriptum. O pozytywnym wpływie Profesora na życie innych	285
Wolność sama się nie obroni (Leszek Balcerowicz)	291
Spis rysunków	293
Spis tabel	295
List gratulacyjny Prezesa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, prof. dr. hab. Mariana Goryni i Honorowej Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, prof. dr. hab. Elżbiety Mączyńskiej	297
List gratulacyjny Prezydenta Miasta Lublina, dr. Krzysztofa Żuka	299
List gratulacyjny Wiceprezesa zarządu Intrograf SA, dr. Mariusza Świetlickiego	301